

Liga Doroghy i Križevci: prilog istraživanju glazbenoga života Križevaca u 20. stoljeću

LUCIJA KONFIC

Odsjek za povijest hrvatske glazbe HAZU
Opatička 18, 10 000 Zagreb
lucijam@hazu.hr

Izvorni znanstveni članak
Original scientific paper

Primljeno/Received: 10. 10. 2010.
Prihvaćeno/Accepted: 30. 11. 2010.

Rad je proistekao iz istraživanja veze pjevačice Lige Doroghy (1911. – 1979.) s Križevcima prema navodu u kazalu zemljopisnih pojmova priručnika Pregled arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske. Prikazana je ukratko njezina biografija, ali su zatim na temelju osvrta i kritika u tadašnjemu dnevnome tisku prikazani i analizirani koncerti koje je Doroghy kao solistica i kao članica Zagrebačkih madrigalista održala u Križevcima 1936., 1937. i 1938. godine, s posebnim osvrtom na njezin solistički repertoar.

Ključne riječi: Liga Doroghy, Križevci, koncerti, Zagrebački madrigalisti, solo popijevke, 1930-e

Liga Doroghy¹ (prilog 1.), pjevačica (sopran), rođena je i umrla u Zagrebu (1911. – 1979.), a za Zagreb je vezan i njezin cjelokupan život i rad.

Prilog 1.: Portret Lige Doroghy (fond Doroghy, Hrvatski glazbeni zavod u Zagrebu)

No priručnik *Pregled arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske*² u *Kazalu zemljopisnih pojmova* osobni fond Lige Doroghy,³ koji se čuva u Hrvatskome glazbenome zavodu u Zagrebu, svrsta-va pod Križevce, što me ponukalo da istražim vezu. Rad se temelji na pregledanoj cjelokupnoj građi iz osobnoga fonda Doroghy u Hrvatskome glazbenome zavodu, novinskim člancima i kritikama kao i kontaktu s Ivom Jerić-Pozajić, kćerkom Lige Doroghy, koja je ljubazno odgovorila na moja pitanja, na čemu sam joj zahvalna.

Kako bismo osvijetlili životni put Lige Doroghy, ukratko ćemo izložiti neke njegove najvažnije segmente. Naglasimo da je Doroghy, iako svojedobno vrlo hvaljena pjevačica te profesorica pjevanja, nepravedno zapostavljena i poznata samo užemu muzikološkomu krugu pa ovaj rad teži ukazati na njezin lik i makar mali dio njezina bogata pjevačkog angažmana i široj javnosti.

¹ Iako najpoznatija pod svojim umjetničkim imenom Liga Doroghy, navedimo da joj je pravo ime Zdenka Doroghy, a nakon udaje za Mladena Pozajića od 1932. koristila se prezimenom Pozajić-Doroghy.

Nedugo nakon rastave od M. Pozajića 1948. udala se za Radoslava Kiša Šaulovečkoga te se, uz umjetničko ime, potpisivala pravim imenom Zdenka Kiš Šaulovečki. Izvadak iz matične knjige rođenih Općine Centar, Zagreb, br. 1199 za 1911. u fondu Doroghy u HGZ-u.

² Kolanović, Josip (ur.), *Pregled arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske*, Hrvatski državni arhiv Zagreb, 2007., str. 761.

³ Osobni fond L. Doroghy u HGZ-u smješten je u 5 arhivskih kutija pod br. 65 – 69, a sadrži novinske isječke, programe koncerata, fotografije, raznu dokumentaciju u većoj mjeri poslaganu kronološki u albume.

Liga Doroghy još je od malih nogu bila povezana uz pozornicu te je nastupala u dječjim predstavama.⁴ Studij pjevanja na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, u klasi prof. Marije Kostrenčić, dovršila je 1933. dobivši nagradu Vjekoslava Klaića »za talentiranog i vrijednog apsolutista nakon položenog diplomskog ispita«.⁵ Nakon toga ostvarila je cijeli niz zapaženih i vrlo hvaljenih nastupa: kao solistica te u suradnji s drugim istaknutim glazbenicima.⁶ Najčešće ju je pratio na klaviru njezin (prvi) suprug Mladen Pozajić (1905. – 1979.), a surađivala je i s Melitom Lorković, Lavom Vrbanićem, Vjerom Richter, Nadom Serdoz i dr. Kao solistica nastupila je uz klavir, komorne sastave i orkestar sa širokim repertoarom od koncertnih arija (svojega omiljenoga skladatelja)⁷ Wolfganga Amadeusa Mozarta i Ludwiga van Beethovena do ciklusa pjesama Zlatka Grgoševića, Johannes Brahmsa ili Sergeja Prokofjeva, uz znatnu zastupljenost domaćih skladatelja. Još od prvoga samostalnoga koncerta, 16. veljače 1932. u Hrvatskome glazbenome zavodu, kritika je isticala njezin »topli glas, muzikalnu kulturu, samostalnost u intonaciji, inteligentnu interpretaciju«,⁸ navodeći ju kao vrhunsku koncertnu pjevačicu hrvatske glazbene umjetnosti.

Velik dio njezinih nastupa odnosi se na koncertne nastupe s komornim vokalnim sastavom Zagrebački madrigalisti, kojemu je bila jedan od osnivača (1930.) te stalna članica i solistica, kao i na nastupe na Radio Zagrebu. Nakon preseljenja supruga Mladena Pozajića u Sarajevo te nedugo zatim i rastave uglavnom se povukla iz koncertnoga djelovanja te se nastavila baviti pedagoškim radom.

Iako sam navela samo grube podatke iz života i rada Lige Doroghy, očito je da manjka neka važnija veza s Križevcima. Stoga treba upozoriti da je navod u *Pregledu arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske* netočan.⁹

Ipak, među mnogobrojnim nastupima Lige Doroghy u Hrvatskoj (Zagreb, Varaždin, Bjelovar, Rijeka, Osijek, Dubrovnik...) i u inozemstvu (Sarajevo, Ljubljana, Beč, Graz, Leoben, Berlin, Salzburg...)¹⁰ našli su svoje mjesto i Križevci. I ne u bilo kakvu trenutku, već od 1936. do 1938., kada je bilo upravo nužno pokrenuti Križevce iz uspavanosti u kulturnome životu, jer »minulih godina, [...] je izgledalo, da je društveni život gotovo posve zamro«.¹¹ Spomenimo da u početku 30-ih godina nalazimo novinske članke koji potvrđuju vrlo živ kulturni život Križevaca: organiziraju se zabave vatrogasnoga i gospojinskoga društva, koncerti pjevačkoga društva *Kalnik*, literarno-prosvjetnog udruženja učenika *Plug*, gradske glazbe, organizirana su gostovanja zagrebačkoga kazališta i drugih gostujućih umjetnika i ansambala.¹² Vrhunac je proslava jubileja Hrvatske čitaonice 18. ožujka 1933., na kojoj je nastupio Zagrebački kvartet, što je za Križevce bila »mala senzacija«. No nadalje broj događanja opada i svodi se na tek nekoliko važnijih godišnjih priredaba.

Za koncerte Lige Doroghy svakako je zaslužna organizacija Narodne čitaonice u Križevcima, ali je, pretpostavljam, ulogu odigralo i to što je njezina sestra Branka Mitrović u tome razdoblju živjela u Križevcima.¹³

Prvi koncert u Križevcima Liga je održala 22. studenoga 1936. uz pratnju Melite Pozajić¹⁴ (koja

4 Sudjelovala je u dječjim predstavama Udruge hrvatskih učiteljica, odsjeka »Za našu djecu« (*Gušćarica, Ivica i Marica, Kraljica Krasna i princeza Grdana*). V. HGZ, fond Doroghy, arh. kutija 65, album 1, 1921. – 1932.).

5 *Izveštaj za školsku godinu 1932./1933.*, Državna muzička akademija u Zagrebu, Zagreb, 1933., str. 26.

6 U fondu Doroghy u HGZ-u nalaze se vrlo pedantni popisi nastupa Lige Doroghy prema kronološkome redu i prema vrsti nastupa (solistički, sudjelovanja na koncertima, koncerti sa Zagrebačkim madrigalistima, nastupi na radiju, nastupi u kazalištu i sl.) kao i popisi suradnika (instrumentalni pratilci, dirigenti, orkestri) te skladatelja čija je djela izvodila.

7 Harambašić, Žarko, *Posjet našoj koncertnoj pjevačici gdji Ligi Doroghy-Pozajić*, *Jutarnji list*, Zagreb, 27. ožujka 1938., god. 27., br. 9399, str. 19.

8 Hiršler, Žiga, *Koncertat Lige Doroghy*, *Jutarnji list*, Zagreb, 18. veljače 1932., god. 21., br. 7201, str. 8.

9 Kao mogući uzrok pogriješke voditeljica knjižnice i arhiva HGZ-a mr. sc. Nada Bezić navodi da se u HGZ-u također nalazi fond križevačkoga Pjevačkoga društva Zvono pa je moguće automatizmom i fond Doroghy svrstan pod Križevce.

10 V. popise koncerata u fondu Doroghy.

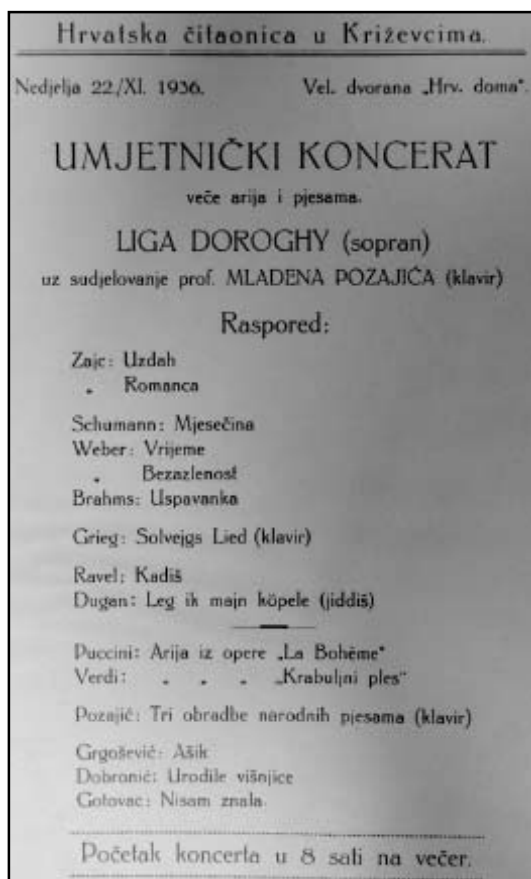
11 *Vijesti iz Križevaca. Veliki broj društvenih priredaba. Jutarnji list*, Zagreb, 1. studenoga 1936. (navedeno prema izvoru u fondu Doroghy, kutija 66, album 4, 1936./1937. budući da nisam pronašla članak u *Jutarnjemu listu* dostupnu u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici i Gradskoj knjižnici u Zagrebu).

12 Navodi na temelju za sada pronađenih novinskih članaka u *Novostima*, *Jutarnjemu listu* i *Nezavisnosti* (rad na pregledavanju i popisivanju tih članaka još je u tijeku).

13 Prema sjećanju Ive Jerić-Pozajić njezina teta Branka Mitrović živjela je u Križevcima otprilike od 1932. do 1941. ili 1942., no nije se bavila glazbom i nije sudjelovala u glazbenome životu Križevaca. Jerić-Pozajić, Iva, Re: *Liga Doroghy*, privatna poruka (27. studenoga 2009.).

14 Melita Pozajić (1907. – 1987.) bila je sestra Mladena Pozajića. Poslije je, udana Lorković, razvila bogatu pijanističku i pedagošku karijeru.

je zbog bolesti zamijenila Mladena Pozajića). Na repertoaru (vidi program u prilogu 2.)¹⁵ bile su pjesme Roberta Schumanna (*Mjesečina*),¹⁶ Carla Marije von Webera (*Vrijeme, Bezazlenost*),¹⁷ Johannesa Brahmsa (*Uspavanka*),¹⁸ Mauricea Ravela (*Kadiš*),¹⁹ operne arije Giacomina Puccinija (iz *La Bohème*)²⁰ i Giuseppea Verdija (iz *Krabuljnoga*

Prilog 2.: Program koncerta Lige Doroghy u Križevcima 22. studenoga 1936. (fond Doroghy, HGZ)

- 15 U tekstu su nazivi skladaba navedeni kao u koncertnome programu, a izvorni naslovi, pojašnjenja i drugi podatci bit će objašnjeni u bilješkama uz pojedine skladbe. Naime velik je problem što je većina koncertnih programa u to vrijeme, što je i ovdje slučaj, navodila samo prezimena skladatelja i naslove skladaba na hrvatskome jeziku tako da je u nekim slučajevima pravi istraživački pothvat (a ponekada nije ni moguće) dokučiti o kojoj se skladbi radi.
- 16 *Mondnacht*, op. 39/5 (1840.). Daverio, John, *Robert Schumann*, *NGroveD*, 22, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 799.
- 17 *Die Zeit*, J97, op. 13/5 (1810.); *Unbefangenheit*, J157, op. 30/3 (1813.). Tusa, Michael C., *Carl Maria von Weber*, *NGroveD*, 27, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 135. – 172.
- 18 *Wiegenlied (Guten Abent, gut Nacht)* 49/4 (1868.). Bozarth, George S. – Frisch, Walter, *Johannes Brahms*, *NGroveD*, 4, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 215.
- 19 *Kaddisch (Deux mélodies hébraïques)*, 1914.). Kelly, Barbara L., *Maurice Ravel*, *NGroveD*, 20, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 876.
- 20 Prema članku *Uspjeh koncerta Lige Doroghy u Križevcima*, *Jutarnji list*, Zagreb, 24. studenoga 1936., god. 25., br. 8920, str. 12., Doroghy je otpjevala ariju *Ja se zovem Mimi* (arija Mimi iz 1. čina *Si Mi chiamano Mimi*). To je ujedno i jedina operna arija na navedenim koncertima koju možemo precizno odrediti.

plesa),²¹ a od domaćih skladatelja izvedene su skladbe Ivana Zajca (*Uzdah, Romanca*),²² Franje Dugana [ml., op. L. K.] (jiddiš *Leg ik majn köpele*), Antuna Dobronića (*Urodile višnjice*), Zlatka Grgoševića (*Ašik*)²³ i Jakova Gotovca (*Nisam znala*).²⁴ Melita Pozajić solo je izvela dva Chopinova valcera²⁵ umjesto najavljenih točaka Mladena Pozajića (*Solvejgina pjesma* Edwarda Griega i vlastita obrada triju narodnih pjesama). Novine su isticale veliko zanimanje građanstva za taj koncert, pogotovo nakon uspjeha njezina prethodnoga zagrebačkoga koncerta (10. studenoga 1936.).

Drugi koncert, godinu dana poslije, održan je 13. studenoga 1937. Uz Ligu Doroghy nastupili su i mladi Stjepan Šulek (1914. – 1986.) na violini (iako je prvotno bio najavljen violončelist Milovan Ećimović)²⁶ i na klaviru Mladen Pozajić.²⁷ Na programu (prilog 3.) bile su pjesme Antuna Dobronića (*Djevojčino nagovaranje*),²⁸ Jakova Go-

- 21 U operi Giuseppea Verdija *Un ballo in maschera* (praižvedena 1859.) ima više arija za sopran (dvije arije Amelije: *Ma dall' arido stelo divulsa* (2. čin), *Morro', ma prima in grazia* (3. čin); dvije arije Oscara: *Saper vorreste* (3. čin), *Volta la terrea* (1. čin); arija Ulrica (mezzosopran) *Re dell' abisso, affrettati* (1. čin)). Na žalost nema podatka koja je od njih izvedena na koncertu u Križevcima 1936., iako možemo pretpostaviti da se radi o jednoj od Oscarovih arija s obzirom na to da je u toj ulozi Doroghy nastupala. Usp. <http://www.aria-database.com/cgi-bin/aria-search.pl>.
- 22 *Uzdah*, op. 787 (1892.); *Romansa*, op. 757 (1889.). Pettan, Hubert, *Popis skladbi Ivana Zajca: prilog gradi Ivanu Zajcu*, JAZU, Zagreb, 1956., str. 176.; vidi i: Zajc, Ivan pl., *Nova sbirka pjesama (XXIV): za jedan glas uz pratnju glasovira, Hrvatske skladbe, svezak 2.*, Matica hrvatska, Zagreb, 1899., str. 49. – 52. (*Romansa*), 56. – 57. (*Uzdah*).
- 23 *Ašik* je šesta pjesma ciklusa *Od kolijevke do motike* (1924.). Grgošević, Zlatko, *Od kolijevke do motike: ciklus popijevaka za sopran i klavir na tekstove pučke poezije*, Izdanja HGZ-a, Zagreb, 1932., nepag.
- 24 Popijevka *Nisam znala* pripada ciklusu *Djevojačke pjesme*, op. 8 (br. 4, 1924.). Škunca, Mirjana – Ajanović-Malinar, Ivona, *Jakov Gotovac, Hrvatski biografski leksikon*, 5, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2002., str. 84. Vidi i: Gotovac, Jakov, *Djevojačke pjesme*, op. 8, Edition Rirop, s. a., Zagreb, 1924., str. 7. – 8.
- 25 Prema navodu reportera *Jutarnjega lista*, iako nije navedeno o kojim se valcerima radi. Usp. *** *Uspjeh koncerta Lige Doroghy u Križevcima*, *Jutarnji list*, Zagreb, 24. studenoga 1936., god. 25., br. 8920, str. 12.
- 26 *Kulturni život Križevaca, Jutarnji list*, Zagreb, 9. listopada 1937., god. 26., br. 9233, str. 13.
- 27 Mladen Pozajić već je prije koncertirao u Križevcima: 8. ožujka 1934. nastupio je kao solist i korepetitor uz cijenjenu pjevačicu Ančicu Mitrović (1894. – 1986.) te 12. ožujka 1938. s Hrvatskim pjevačkim društvom »Lisinski«. U obama je koncertima ostvario zapažen uspjeh kod križevačke publike. Usp. članke *** *Uspjeli umjetnički koncert u Križevcima, Jutarnji list*, Zagreb, 10. ožujka 1934., god. 23., br. 7942, str. 10.; te *** *Uspjeli koncert »Lisinskoga«, Novosti*, Zagreb, 15. ožujka 1938. god. 32., br. 73, str. 9.; *** *Izvanredni uspjeh koncerta »Lisinskoga« u Križevcima, Jutarnji list*, Zagreb, 15. ožujka 1938., god. 27., br. 9387, str. 13. Vidi i: kalendarij koncerta M. Pozajića u: Riman, Marija, *Mladen Pozajić: život i djelo*, Adamić, Rijeka, 2007., str. 373. – 495.
- 28 *Djevojčino nagovaranje* druga je pjesma iz ciklusa *Dilberke*, op. 16 (1917.). Dobronić, Ljelja – Dobronić, Rajka – Dobronić, Draško. *Antun Dobronić: 1878. – 1955.: popis glazbenih djela*, [S.n.], Zagreb, 1974., str. 7. Vidi i: Dobronić, Antun, *Popijevke za sopran ili tenor i glasovir: op. 16, op. 21*, Ogranak Matice hrvatske, Jelsa, 2000.

HRVATSKA ČITAONICA
UMJETNIČKO KONCERTNO VEČE
Sudjeluju:
Liga Doroghy, Stjepan Šulek, Mladen Pozajić

RASPORED:

I.

Dobronić: Djevojčino nagovaranje
Gotovac: Nisam znala
Pettan: Vrabec
Papandopulo: Poslala me
(pjeva Liga Doroghy)

Pugnani-Kreisler: Preludij i Allegro
Dvořák-Kreisler: Slavenski ples — e mol
(svira Stjepan Šulek)

II.

Mozart: Arija iz opere „Otmica iz saraja“
Weber: „ „ „ „Strijelac-vilenjak“
(pjeva Liga Doroghy)

Sarasate: „Romanca andaluza“
Paganini: „Sonatina“
(svira Stjepan Šulek)

III.

Grieg: Minuli dani
„ Gade
„ Iluzija
(svira Mladen Pozajić)

Scarlatti: „Ako Florindo bude vjeran“
„ „Dolazim da te zagrlim“
Gounod: „Ave Maria“
(Liga Doroghy-Stjepan Šulek)

Poslije I. i II. dijela 10 minuta odmora.

Prilog 3.: Program koncerta Lige Doroghy, Stjepana Šuleka i Mladena Pozajića u Križevcima 13. studenoga 1937. (fond Doroghy, HGZ)

tovca (*Nisam znala*), Huberta Pettana (*Vrabec*),²⁹ Borisa Papandopula (*Poslala me*),³⁰ arije Wolfganga Amadeusa Mozarta (iz *Otmice iz saraja*)³¹ i Carla Marije Webera (iz *Strijelca vilenjaka*).³² Stje-

²⁹ Pettan, Hubert, *Vrabec: pjesma za sopran uz pratnju glasovira*, vlastita naklada, Zagreb, 1936.

³⁰ *Poslala me stara majka: makedonska narodna pjesma za sopran i klavir* (1932.). Krpan, Erika, *Popis skladbi Borisa Papandopula*, u: Supićić, Ivan (ur.), *Boris Papandopulo: 1906-1991: spomenica posvećena preminulom Borisu Papandopulu, redovitom članu HAZU u Zagrebu*, HAZU, Zagreb, 1994., str. 20. – 55. Vidi i: Horvat-Dunjko, Lidija (prir.), *Ljuven sanak: izabrane pjesme za glas i glasovir*, Music play, Zagreb, 2004., str. 156. – 159.

³¹ *Die Entführung ans dem Serail* (KV 384, praizv. 1782.) W. A. Mozarta sadrži nekoliko arija za sopran (tri arije Konstanze i dvije arije Blondchen). Kao u prethodnome slučaju, s obzirom na nastup Lige Doroghy u ulozji Blondchen možemo pretpostaviti da se radi o jednoj od tih arija (*Durch Zärtlichkeit und Schmeicheln* (2. čin, br. 8), *Welche Wonne, welche Lust* (2. čin, br. 12) iako nije bilo moguće utvrditi o kojoj se točno ariji radi. Usp. <http://www.aria-database.com/cgi-bin/aria-search.pl>

³² U operi *Der Freischütz* (J277, praizv. 1821.) C. M. von Webera Doroghy je igrala ulogu Änchen te je vjerojatno izvedena jedna od sljedećih arija: arietta *Kommt ein schlanker Bursch gegangen* (2. čin, br. 7), romanca *Einst träumte meiner sel'gen Base* (3. čin, br. 13) ili Lied *Trübe Augen, Liebchen* (3. čin, br. 13). Usp. <http://www.aria-database.com/cgi-bin/aria-search.pl>

pan Šulek odsvirao je skladbe *Preludij i Allegro*³³ Gaetana Pugnanija i *Slavenski ples u e-molu*³⁴ Antonina Dvořáka, obje u (Friedrich)-Kreislerovoj obradi te *Romanca andaluza*³⁵ Pabla de Sarasatea i *Sonatinu*³⁶ Nicolòda Paganinija, dok je Mladen Pozajić izveo tri skladbe Edvarda Griega (*Minuli dani*, *Gade* i *Iluzija*).³⁷ Kao vrhunac večeri troje umjetnika izvelo je dvije skladbe Alessandra Scarlattija (*Ako Florindo bude vjeran* i *Dolazim da te zagrlim*)³⁸ te *Ave Mariju* Charlesa Gounoda.³⁹

Sljedeće su godine, 5. studenoga 1938. u Križevcima gostovali Zagrebački madrigalisti⁴⁰ i postignuli velik uspjeh. Izveli su skladbe sljedećih skladatelja (vidi prilog 4.): Ivan Zajc (*Djeвица i ljubica*, *Nottornino*, *Coro militare*),⁴¹ Franjo Kuhač (*Lipa Mare*), Josip Štolcer Slavenski (*Ftiček veli*), Luigi Gordigiani – Modest P. Musorgskij (*Ogni sabato*), Lobačev⁴² (*Noćka moja*), Nikolaj Rimski Korsakov (*Izađi sunce*),⁴³ Mykola Leontovič (*Dudarik*), Krsto Odak (*Međimurska*), Fran Lhotka (*Studena me kiša šiba*, *Kakva j' to ptica*), Felix

³³ *Preludij i Allegro* pripisani Pugnaniju zapravo su Kreislerove skladbe. Usp. Schwarz, Boris – McClymonds, Marita P., *Gaetano Pugnani*, *NGroveD*, 20, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 591.

³⁴ *Slovanský tance*, op. 46/2 (1891.). Döge, Klaus, *Antonín Dvořák*, *NGroveD*, 7, Oxford University Press, Oxford, 2001. str. 802.

³⁵ Vjerojatno *Sérénade andalouse*, op. 28 (1883.). Schwarz, Boris – Stowell, Robin, *Pablo de Sarasate*, *NGroveD*, 22, Oxford University Press, Oxford, 2001, str. 282.

³⁶ Nisam uspjela utvrditi o kojoj se *Sonatinu* radi.

³⁷ Sve tri skladbe dio su ciklusa *Lyrische Stücke*, op. 57 (1890. – 1893.); br. 1 *Entschwundene Tage*, br. 2 *Gade*, br. 3 *Illusion*. V. Horton, John – Grinde, Nils, *Edvard Grieg*, *NGroveD*, 10, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 409.

³⁸ *Se Florindo è fedele* (praizv. 1698.) iz *La donna è ancora fedele*; *Vengo a stringerti iz Clearco in Negroponte* (praizv. 1686.). Pagano, Roberto – Boyd, Malcolm – Hanley, Edwin, *Alessandro Scarlatti*, *NGroveD*, 22, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 384. – 385.

³⁹ *Ave Maria, mélodie religieuse adaptée au 1er prélude de J. S. Bach* (1859.) C. Gounoda jedna je od najpopularnijih skladaba uopće i postoji u brojnim i najrazličitijim obradama.

⁴⁰ Zagrebački madrigalisti nastupili su u sastavu: Liga Doroghy, Nada Serdoz, Zdenka Filipović, Zlata Benković, Anita Drobnić, Nada Hintermeier, Vera Ivković, Lukrecija Pramberger, Viktor Benković, Jovan Buzaš, Matija Kuftinec, Mladen Pozajić.

⁴¹ *Djeвица i ljubica* za djevojački zbor i klavir, op. 444; *Nottornino/Terzettino a tre voci (Solitario bosco)* za sopran, tenor i bas uz pratnju, op. 67; *Coro militare (Il Barone di Dolsheim)*, op. 73 (navedeno kao muški zbor uz klavir, dok je u programu koncerta navedeno kao tercet). V. Pettan, Hubert, *Popis skladbi Ivana Zajca: prilog gradi o Ivanu Zajcu*, JAZU, Zagreb, 1956., str. 53. – 54, 123.

⁴² Vjerojatno se radi o ruskome skladatelju Grigoriju Grigorjeviču Lobačevu (1888. – 1953.). Vidi članak *** *Grigorij Grigorjevitch Lobatschew, Riemann Musik Lexikon, Personenteil*, 2, B. Schott's Söhne, Mainz, 1961., str. 88.

⁴³ *Vzoydi ti solntse* op. 19/11. Navedeno prema engleskome nazivu u: Frolova-Walker, Marina, *Nikolay Andreyevich Rimsky-Korsakov*, *NGroveD*, 21, Oxford, 2001., Oxford University Press, str. 400. – 423.

HRVATSKA ČITAONICA	
RASPORED KONCERTA	
ZAGREBAČKIH MADRIGALISTA	
(Liga Doroghy, Nada Serdoz, Zdenka Filipović, Zlata Benković, Anita Drobnić, Nada Hintermeier, dr. Vera Ivković, Lukrecija Prammerger, dr. Viktor Benković, Jovan Buzaš, Matija Kuftinec, Mladen Pozajčić)	
Zaje:	„Djeвица i ljubica“
Kuhač:	„Lipa Mare“
Slavenski:	„Ftiček veli“ (ženski zbor i klavir)
Gordigiani-Musorgskij:	„Ogni sabato“ (duet)
Zaje:	„Nottornino“
„	„Coro militare“ (terceti i klavir)
Lobačev:	„Noćka moja“
Rimskij Korsakov:	„Izađi sunce“
Leontović:	„Dudarik“ (mješoviti zbor)
O D M O R	
Odak:	„Međimurska“
Lhotka:	„Studena me kiša šiba“ (tenor solo dr. V. Benković)
Mendelssohn:	„Pozdrav“
„ :	„Oproštajna pjesma“
„ :	„Moja ljubavi“ (dueti uz klavir)
Lhotka:	„Kakva j' to ptica“
Vilhar:	„Rasti ružo“
„ :	„Proljetni zvuci“ (mješoviti zbor)

Prilog 4.: Program koncerta Zagrebačkih madrigalista u Križevcima 5. studenoga 1938. (fond Doroghy, HGZ)

Mendelssohn (*Pozdrav, Oproštajna pjesma, Moja ljubavi*),⁴⁴ Franjo Vilhar (*Rasti, ružo, Proljetni zvuci*). Kritičar *Jutarnjega lista* istaknuo je pritom da su Madrigalisti »izvanredno izveli svoj obilni raspored« te da je »dotjerano i profinjeno muziciranje Madrigalista pokazalo i dokazalo veliku muzičku kulturu članova toga elitnog pjevačkog društva sastavljenog od priznatih muzičara«, što je ostavilo »najbolji utisak na publiku«.⁴⁵

U trima se navedenim koncertima Liga Doroghy u Križevcima predstavila u trima različitim ulogama: kao solistica (prvi i drugi koncert), u

44 Sve su tri skladbe vokalni dueti iz *Sechs zweistimmige Lieder* (1844.), op. 63: *Gruss* (op. 63/3), *Abschiedslied der Zugvögel* (op. 63/2) te *Ich wollt' meine Lieb'*. V. Todd, Larry, *Felix Mendelssohn, NGroveD*, 16, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 417.

45 *Vijesti iz Križevaca. Zagrebački madrigalisti imali su vanredan uspjeh na koncertu u Križevcima, Jutarnji list*, 9. studenoga 1938. (navedeno prema izvoru u fondu Doroghy, kutija 67, album 6, 1938./1939.).

komornim sastavima (drugi i treći koncert) te kao članica ansambla/zbora (treći koncert). U ovome ćemo radu posvetiti tek nekoliko redaka njezinoj solističkoj prezentaciji, poglavito odabranom programu solo pjesama i arija.

Za razliku od Ančice Mitrović na spomenutom koncertu iz 1934.,⁴⁶ koja je kao vrsna operna pjevačica težište svojega koncerta stavila upravo na operne arije, Liga Doroghy bila je prvenstveno koncertna pjevačica.⁴⁷ Svoje koncerte u Zagrebu često je organizirala tematski, a u više je navrata pohvaljen njezin programski koncept: »njena kultura i inteligencija očituje se ne samo u interpretaciji pojedinih pjesama, nego i u sastavu programa, koji pokazuje stilsko jedinstvo, a prije svega da pjevačica umije da ga prilagodi u svemu svojem ličnom načinu i svojim silama«.⁴⁸ Osim toga, kako ističe Marija Riman,⁴⁹ i Mladen Pozajčić i Liga Doroghy nastojali su svojim djelovanjem pridobiti i odgojiti uvijek novu publiku, što je na križevačkim koncertima vidljivo iz programske koncepcije.⁵⁰

Na koncertima na kojima se Doroghy predstavila solistički (1936., 1937.) nalazimo tek po dvije operne arije. Radi se o odabranim arijama skladatelja pretežno romantičarske tradicije (uz iznimku Mozarta), poznatih i omiljenih široj publici. I odabrani je međunarodni repertoar imao isti cilj; Schumannovim i Weberovim solo pobjevkama, a pogotovo Brahmsovom *Uspavankom* predstaviti svoje interpretativne mogućnosti i muzikalnost, ali i osvojiti simpatije publike. Upravo

46 Vidi bilješku 26.

47 Kao što smo već spomenuli, Doroghy se okušala u nekoliko navrata i na opernoj pozornici: uz spomenute Puccinijeve (*La Bohème* kao Mimi), Verdijeve (*Un ballo in maschera* kao Oscar), Weberove (*Der Freischütz* kao Ännchen) i Mozartove opere (*Die Entführung aus dem Serail* kao Blondchen) nastupila je i kao Maruša u *Božićnoj priči* Rudolfa Matza, Laura u *Der Bettelstudent* Karla Millöckera, Suzana u *Le nozze di Figaro* W. A. Mozarta, Serpina u *La serva padrona* G. B. Pergolesea i dr. Ti su nastupi bili zapaženi, ali je istaknuta njezina jačina na koncertnoj pozornici. Ipak čini se da je najava nastupa izvođačice koja je ne samo koncertna pjevačica, nego i »stalni gost zagrebačke opere«, i te kako nosila svoj značaj.

48 S. Stražnicki, citirano prema: *** *Veče pjesama i arija Lige Doroghy, Jutarnji list*, Zagreb, 6. studenoga 1938. god. 27., br. 9620, str. 11.

49 Riman, Marija, *Mladen Pozajčić: život i djelo*, Adamić, Rijeka, 2007., str. 37.

50 Problem publike i odgoja glazbene publike daleko je širi nego što ćemo u ovome radu spomenuti. O publici kao predmetu kritike međuratnoga razdoblja u Hrvatskoj vidi Majer-Bobetko, Sanja, *Glazbena kritika na hrvatskom jeziku između dvaju svjetskih ratova*, Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb, 1994., str. 110. – 112.

je publika bila važan čimbenik tih koncerata. Naime u kulturno uspavanim Križevcima krajem 1930-ih bilo je važno da organizacijske napore Hrvatske čitaonice poprat i odgovarajući odaziv građanstva. Apel za odaziv na koncerte nalazimo gotovo u svakome novinskome članku,⁵¹ a nakon koncerata istaknuto je veliko zanimanje publike, dobra posjećenost koncerata, ali i zadovoljstvo odslušanim programom, što je značilo i uspjeh za Hrvatsku čitaonicu kao organizatora. Primjerice za koncert 1937. istaknuto je: »Priredba je bila na velikoj visini, pa je u punoj mjeri zadovoljila publiku, koja je mnogo odobravala koncertantima. Hrvatska čitaonica je ovim serioznim umjetničkim koncertom ponovno priredila Križevčanima jedno nadasve uspješno večer.«⁵²

Na prvome je koncertu 1936. Doroghy u program uvrstila i dvije skladbe židovske glazbe, Ravelov *Kaddisch* i Duganov obradu jidiške pjesme *Leg ih main kepele*, zbog čega je dobila posebne pohvale. »Umjetnica nas je impresionirala izvedbom Ravelova »Kadiša« koji je među svim prisutnim ostavio dubok dojam, a jednako i ljupka jidiš pjesma. Dikcija »Kadiša« bila je upravo uzorna, pa bi mogla da služi primjerom mnogima.«⁵³

Glavninu su programa činile skladbe hrvatskih autora koje možemo podijeliti u dvije skupine: s jedne strane dvije solo popijevke Ivana Zajca, a s druge strane skladbe Antuna Dobronića, Zlatka Grgoševića, Jakova Gotovca, Huberta Pettana i Borisa Papandopula, koje se zasnivaju na folklornim značajkama.

Solo popijevke Ivana Zajca imaju karakteristike glazbenoga romantizma, a u njima se osjećaju »utjecaji talijanske opere, bečke i francuske operete, i – kasnije – određenih elemenata slaven-ske opere, ali i varoške folklorne glazbe sjeverne Hrvatske.«⁵⁴ Osim toga one su, smatra Kos, »oblik

građanske umjetnosti par excellence«,⁵⁵ a neke od njih postale su popularne kod širokih slojeva publike. Obje izvedene popijevke – *Romanca op. 757*⁵⁶ na riječi Josipa Eugena Tomića i *Uzdah op. 788*⁵⁷ na tekst Jagode Brlić – spadaju u tzv. »naivno-folklorni izražajni model«. ⁵⁸ Svojom efekt-nom melodijom, »veoma skladno otpjevane«, ⁵⁹ postignule su željeni učinak kod publike.

Zanimljiva je povezanost odabranih skladaba Zlatka Grgoševića i Jakova Gotovca. Naime i Grgoševiću solo popijevku *Ašik* iz ciklusa *Od kolijevke do motike* i Gotovčevu *Nisam znala* (je-dina skladba koja je izvedena i na koncertu 1936. i 1937.) iz ciklusa *Djevojačke pjesme op. 8* praiz-vela je 1924. poznata i hvaljena sopranistica Maja Strozzi-Pečić (1882. – 1962.). Obje su skladbe nastale na tekst pučke poezije/narodne lirike, jednostavne su melodike na način narodne um-jetnosti, ali vrlo ekspresivne. Istu ideju stvaranja s obilježjima narodne umjetnosti nalazimo i kod »idejnog predvodnika novonacionalnog smjera u hrvatskoj glazbi«⁶⁰ – Antuna Dobronića – kao i u skladbi *Poslala me stara majka* svestranoga skladatelja otvorena različitim utjecajima – Borisa Papandopula.

Krećući se, dakle, u repertoaru blisku i komu-nikativnu ondašnjoj publici, Liga Doroghy mogla je predstaviti sve svoje pjevačke kvalitete i inter-pretativne mogućnosti, što je naišlo na pozitivan odjek kod publike i kod kritike: »svojim toplim sopranom, lijepom vokalizacijom i odličnom in-terpretacijom oduševila je publiku.«⁶¹

⁵⁵ Isto, str. XIV.

⁵⁶ U skladbi je u prvome planu efektna koloraturna melodija, a epitet »poljska« u prvoj inačici nosi vjerojatno zbog metra koji aludira na poljski narodni ples mazurku. Usp. Kos, Koraljka, *Popijevke Ivana Zajca; Komentari i kritički izvještaj uz popijevke u ovoj zbirci*, u: Zajc, Ivan, *Izabrana djela: o 150. obljetnici skladateljeva rođenja*, knjiga 1.: *Vokalne skladbe*, svezak 1.: *Popijevke*, Zagreb, 1982., JAZU – Muzikološki zavod Muzičke akademije, str. XXXIX. – XL.

⁵⁷ U ovoj razmjerno jednostavnoj popijevci Zajc se koristi povećanom sekundom kao istaknutim elementom melodike širega balkanskoga folklor, što joj daje dojam egzotike.

⁵⁸ Kos, Koraljka, *Mjesto solo pjesme u stvaralaštvu Ivana Zajca*, *Arti musices*, 3, Muzikološki zavod Muzičke akademije, Zagreb, 1972., str. 89.

⁵⁹ *Uspjeh koncerta Lige Doroghy u Križevcima*, *Jutarnji list*, Zagreb, 24. studenoga 1936., god. 25., br. 8920, str. 12.

⁶⁰ Dobronić-Mazzoni, Rajka, *Antun Dobronić, Hrvatski biografski lek-sikon*, 3, Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb, 1993., str. 438.

⁶¹ *Uspio koncert gdje Lige Doroghy*, *Novosti*, Zagreb, 25. studenoga 1936. (navedeno prema izvoru u fondu Doroghy, kutija 66, album 4, 1936./1937.)

⁵¹ Primjerice *Vijesti iz Križevaca. Veliki broj društvenih priredaba*, *Jutarnji list*, Zagreb, 1. studenoga 1936. (navedeno prema izvoru u fondu Doroghy, kutija 66, album 4, 1936./1937.); *Kulturni život Križevaca*, *Jutarnji list*, Zagreb, 9. listopada 1937., god. 26., br. 9233, str. 13.

⁵² *Veliki uspjeh Lige Doroghy, Stjepana Šuleka i Mladena Pozajića u Križevcima*, *Jutarnji list*, Zagreb, 15. studenoga 1937., god. 26., br. 9270, str. 2.

⁵³ *Koncertat Lige Doroghy, Židov*, Zagreb, 27. studenoga 1936., god. 20., br. 48, str. 8.

⁵⁴ Kos, Koraljka, *Popijevke Ivana Zajca; Komentari i kritički izvještaj uz popijevke u ovoj zbirci*, u: Zajc, Ivan, *Izabrana djela: o 150. obljetnici skladateljeva rođenja*, knjiga 1.: *Vokalne skladbe*, svezak 1.: *Popijevke*, JAZU – Muzikološki zavod Muzičke akademije, Zagreb, 1982., str. X.

Iako se tri koncerta u tri godine čine malim brojem, oni su gradu i njegovim glazbenim poklonicima donijeli izvanredne glazbene doživljaje s vrlo raznolikim programom s bogatim repertoarom domaćih skladatelja, i u razdoblju kulturne uspanosti grada dali pozitivnu pobudu za daljnji rad iako za sada pronađeni podatci ne mogu potvrditi da je u sljedećim godinama nastavljena ta tendencija. To je zasigurno poticaj za daljnje istraživanje križevačkoga glazbenoga života. Prvi nepotpun prikaz stanja već se polako kristalizira. Slijede izrade tablica događanja i komentari (što je, naravno, već tema jednoga novoga rada).

Literatura:⁶

- Ajanović-Malinar, Ivona, *Liga Doroghy*, *Hrvatski biografski leksikon*, 3., Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb, 1993., str. 524.
- Bozarth, George S. – Frisch, Walter, *Johannes Brahms*, *NGroveD*, 4, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 180. – 227.
- Daverio, John, *Robert Schumann*, *NGroveD*, 22, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 760. – 816.
- Dobronić, Ljelja – Dobronić, Rajka – Dobronić, Draško, *Antun Dobronić: 1878. – 1955.: popis glazbenih djela*, [S.n.], Zagreb, 1974.
- Dobronić-Mazzoni, Rajka, *Antun Dobronić*, *Hrvatski biografski leksikon*, 3, Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb, 1993., str. 437. – 441.
- Döge, Klaus, *Antonín Dvořák*, *NGroveD*, 7, Oxford University Press, Oxford, 2001. str. 777. – 814.
- Frolova-Walker, Marina, *Nikolay Andreyevich Rimsky-Korsakov*, *NGroveD*, 21, Oxford, 2001., Oxford University Press, str. 400. – 423.
- Harambašić, Žarko, *Posjet našoj koncertnoj pjevačici gdji Ligi Doroghy-Pozajić*, *Jutarnji list*, Zagreb, 27. ožujka 1938., god. 27., br. 9399, str. 19.
- Hiršler, Žiga, *Koncertat Lige Doroghy*, *Jutarnji list*, Zagreb, 18. veljače 1932., god. 21., br. 7201, str. 8.
- Horton, John – Grinde, Nils, *Edvard Grieg*, *NGroveD*, 10, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 396. – 410.
- Jerić-Pozajić, Iva, Re: *Liga Doroghy*, privatna poruka (25. studenoga 2009.)
- Jerić-Pozajić, Iva, Re: *Liga Doroghy*, privatna poruka (27. studenoga 2009.)
- Kelly, Barbara L., *Maurice Ravel*, *NGroveD*, 20, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 864. – 878.
- Kolanović, Josip (ur.), *Pregled arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske*, Hrvatski državni arhiv Zagreb, 2007.
- Kos, Koraljka, *Hrvatska umjetnička popijevka od Lisinskog do Berse*, Rad JAZU, knjiga 337, JAZU, Zagreb, 1965., str. 335. – 389.
- Kos, Koraljka, *Mjesto solo pjesme u stvaralaštvu Ivana Zajca*, *Arti musices*, 3, Muzikološki zavod Muzičke akademije, Zagreb, 1972., str. 85. – 97.
- Kos, Koraljka, *Popijevke Ivana Zajca; Komentari i kritički izvještaj uz popijevke u ovoj zbirci*, u: Zajc, Ivan, *Izabrana djela: o 150. obljetnici skladateljeva rođenja*, knjiga 1.: *Vokalne skladbe*, svezak 1.: *Popijevke*, JAZU – Muzikološki zavod Muzičke akademije, Zagreb, 1982., str. IX. – XV.; XXIV. – LVII.
- Kovačević, Krešimir, *Liga Doroghy*, *Muzička enciklopedija*, 1, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb, 1971., str. 469.
- Krpan, Erika, *Popis skladbi Borisa Papandopula*, u: Supićić, Ivan (ur.), *Boris Papandopulo: 1906-1991: spomenica posvećena preminulom Borisu Papandopulu*, redovitom članu HAZU u Zagrebu, HAZU, Zagreb, 1994., str. 20. – 55.
- Majer-Bobetko, Sanja, *Glazbena kritika na hrvatskom jeziku između dvaju svjetskih ratova*, Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb, 1994.
- Pagano, Roberto – Boyd, Malcolm – Hanley, Edwin, *Alessandro Scarlatti*, *NGroveD*, 22, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 372. – 396.
- Pettan, Hubert, *Popis skladbi Ivana Zajca: prilog grafi o Ivanu Zajcu*, JAZU, Zagreb, 1956.
- Riman, Marija, *Mladen Pozajić: život i djelo*, Adamić, Rijeka, 2007.
- Schwarz, Boris – McClymonds, Marita P., *Gaetano Pugnani*, *NGroveD*, 20, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 589. – 591.
- Schwarz, Boris – Stowell, Robin, *Pablo de Sarasate*, *NGroveD*, 22, Oxford University Press, Oxford, 2001. str. 281. – 282.
- Supićić, Ivan (ur.), *Boris Papandopulo: 1906-1991: spomenica posvećena preminulom Borisu Papandopulu*, redovitom članu HAZU u Zagrebu, HAZU, Zagreb, 1994.
- Škunca, Mirjana – Ajanović-Malinar, Ivona, *Jakov Gotovac*, *Hrvatski biografski leksikon*, 5, Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb, 2002., str. 81. – 86.
- Todd, Larry, *Felix Mendelssohn*, *NGroveD*, 16, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 389. – 424.
- Tusa, Michael C., *Carl Maria von Weber*, *NGroveD*, 27, Oxford University Press, Oxford, 2001., str. 135. – 172.

62 U popisu literature navedeni su i oni novinski članci koji nisu pronađeni u originalnome tisku, već su korišteni i citirani prema isječcima iz fonda Doroghy u Hrvatskome glazbenome zavodu.

Izveštaj za školsku godinu 1932./1933., Državna muzička akademija u Zagrebu, Zagreb, 1933.

Ančica Mitrović gostuje u Križevcima, *Jutarnji list*, Zagreb, 4. ožujka 1934., god. 23., br. 7936, str. 7.

Umjetnički koncert u Križevcima, *Jutarnji list*, Zagreb, 8. ožujka 1934., god. 23., br. 7940, str. 6.

Uspjeli umjetnički koncert u Križevcima, *Jutarnji list*, Zagreb, 10. ožujka 1934., god. 23., br. 7942, str. 10.

Gostovanje zagrebačkih umjetnika u Križevcima, *Novosti*, Zagreb, 20. studenoga 1936., god. 30., br. 323, str. 4.

Koncert Lige Doroghy i Mladena Pozajića u Križevcima, *Jutarnji list*, Zagreb, 13. studenoga 1936., god. 25., br. 8909, str. 12.

Koncert Lige Doroghy u Križevcima, *Jutarnji list*, Zagreb, 22. studenoga 1936., god. 25., br. 8918, str. 12.

Koncert Lige Doroghy, Židov, Zagreb, 27. studenoga 1936., god. 20., br. 48, str. 8.

Koncert Lige Doroghy u Križevcima, *Hrvatski dnevnik*, Zagreb, 21. studenoga 1936., god. 1., br. 181, str. 7.

Uspio koncert gdje Lige Doroghy, *Novosti*, Zagreb, 25. studenoga 1936. (navedeno prema izvoru u fondu Doroghy, kutija 66, album 4, 1936./1937.)

Uspjeh koncerta Lige Doroghy u Križevcima, *Jutarnji list*, Zagreb, 24. studenoga 1936., god. 25., br. 8920, str. 12.

Uspjeli koncert Lige Doroghy, *Hrvatski dnevnik*, Zagreb, 25. studenoga 1936., god. 1., br. 185, str. 7.

Vijesti iz Križevaca. Veliki broj društvenih priredaba, *Jutarnji list*, Zagreb, 1. studenoga 1936. (navedeno prema izvoru u fondu Doroghy, kutija 66, album 4, 1936./1937.)

Koncert Lige Doroghy u Križevcima, *Hrvatski dnevnik*, Zagreb, 12. studenoga 1937., god. 2., br. 540, str. 7.

Kulturni život Križevaca, *Jutarnji list*, Zagreb, 9. listopada 1937., god. 26., br. 9233, str. 13.

Liga Doroghy, Stjepan Šulek i Mladen Pozajić koncertiraju danas u Križevcima, *Jutarnji list*, Zagreb, 13. studenoga 1937., god. 26., br. 9268, str. 12.

Umjetničko koncertno veče u priredbi Hrvatske čitaonice, *Hrvatski dnevnik*, Zagreb, 16. studenoga 1937., god. 2., br. 546, str. 6.

Uspjelo koncertno veče, *Novosti*, Zagreb, 16. studenoga 1937. (navedeno prema izvoru u fondu Doroghy, kutija 66, album 5, 1937./1938.)

Veliki uspjeh Lige Doroghy, Stjepana Šuleka i Mladena Pozajića u Križevcima, *Jutarnji list*, Zagreb, 15. studenoga 1937., god. 26., br. 9270, str. 2.

Izvanredni uspjeh koncerta »Lisinskoga« u Križevcima, *Jutarnji list*, Zagreb, 15. ožujka 1938., god. 27., br. 9387, str. 13.

Koncert »Lisinskoga« u Križevcima, *Jutarnji list*, Zagreb, 10. ožujka 1938., god. 27., br. 9382, str. 13.

Vijesti iz Križevaca. Veliki interes za koncert zagrebačkih madrigalista, *Jutarnji list*, Zagreb, 2. studenoga 1938., god. 27., br. 9616, str. 14.

Vijesti iz Križevaca. Zagrebački madrigalisti imali su vanredan uspjeh na koncertu u Križevcima, *Jutarnji list*, 9. studenoga 1938. (navedeno prema izvoru u fondu Doroghy, kutija 67, album 6, 1938./1939.)

Uspjeli koncert »Lisinskog«, *Novosti*, Zagreb, 15. ožujka 1938. god. 32., br. 73, str. 9.

Uspješan kulturni rad Hrvatske čitaonice u Križevcima, *Jutarnji list*, Zagreb, 31. siječnja 1939. (navedeno prema izvoru u fondu Doroghy, kutija 67, album 6, 1938./1939.)

Grigorij Grigorjewitsch Lobatschew, Riemann Musik Lexikon, Personenteil, 2, B. Schott's Söhne, Mainz, 1961., str. 88.

Notna izdanja:

Dobronić, Antun, *Popijevke za sopran ili tenor i glasovir: op. 16, op. 21*, Ogranak Matice hrvatske, Jelsa, 2000.

Gotovac, Jakov, *Djevojačke pjesme, op. 8*, Edition Riro, s. a., Zagreb, 1924.?

Grgošević, Zlatko, *Od kolijevke do motike: ciklus popijevaka za sopran i klavir na tekstove pučke poezije*, izdanja HGZ-a, Zagreb, 1932.

Papandopulo, Boris, *Poslala me stara majka* (narodna pjesma), u: Horvat-Dunjko, Lidija (prired.), *Ljuven sanak: izabrane pjesme za glas i glasovir*, Music play, Zagreb, 2004., str. 156. – 159.

Pettan, Hubert, *Vrabec: pjesma za sopran uz pratnju glasovira*, vlastita naklada, Zagreb, 1936.

Zajc, Ivan pl., *Nova sbirka pjesama (XXIV.): za jedan glas uz pratnju glasovira*, Hrvatske skladbe, svezak 2., Matica hrvatska, Zagreb, 1899.

Summary

Liga Doroghy and Križevci – contribution to the study of music life in the 20th century Križevci

Keywords: Liga Doroghy, concerts, Križevci, Zagreb Madrigalists, solo chants, the 1930's

Liga Doroghy, soprano singer, was born in Zagreb in 1911 and died in her native town in 1979. Her entire life was connected with Zagreb. However, the reference book *Pregled arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske (Overview of Archival Collections of the Republic of Croatia)* in its 'index of geographic terms' classifies the Liga Doroghy personal records/files under Križevci, which prompted the author to investigate the link. The paper is based on the complete material of the Doroghy records, newspaper articles and reviews as well as the talk with Iva Jerić Pozajić, Liga's daughter. The most important elements of Doroghy's biography are mentioned, which makes it clear that there is no significant connection with Križevci. But in the late 30's, known as the period of cultural lethargy, Liga Doroghy held three

concerts in Križevci (1936, 1937 and 1938). All of them were organized by the local Public Library.

At her first concert on 22nd November in 1936, Liga presented herself as a soloist accompanied by Melita Lorković, at the second, on 13th November 1937 she appeared with Stjepan Šulek (violin) and Mladen Pozajić (piano), whereas at the third concert on 5th November 1938 she was a member of chamber vocal ensemble *Zagrebački madrigalisti/Zagreb Madrigalists*). This paper points at Liga Doroghy's selected solo repertoire and the effect those concerts had on the audience (facts taken from articles of the time).

By choosing a repertoire close to contemporary audience, Liga could present all of her singing qualities as well as the interpretative talents, which was warmly accepted and welcomed by both, critics and general public. Although the three concerts in three successive years may now seem few, they brought to the city and its music lovers outstanding musical experiences with a diverse program, a rich repertoire of domestic composers and, in a period of cultural lethargy, gave a positive impetus for further work.